

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

In memoriam
Alícia Bauzà van Slingerlandt (1976-2011)

La jornada de Sant Silvestre del 2011 tancava l'any amb el sobtat traspàs de la geògrafa, naturalista i activista ambiental, Alícia Bauzà van Slingerlandt.

Alícia cursà els estudis de Geografia a la Universitat de les Illes Balears (1994-1998) i formà part de la primera promoció de llicenciats en Geografia de la universitat illenca. Com alguns dels seus companys i arran de la seva idiosincràsia familiar sentí la necessitat de contrastar la seva formació acadèmica i professional fora de Mallorca, el que la dugué a visitar la Universitat d'Utrecht a la seva Holanda natal i amb posterioritat a treballar i ampliar els seus coneixements de Sistemes d'Informació Geogràfica a Itàlia. Entremig ajudà a l'organització del congrés internacional Geospace & Cyberspace de la Unió Geogràfica Internacional celebrat a Mallorca, estudià la dinàmica de la Platja de Cala Millor amb el grup de recerca BALIT de la UIB, treballà en un catàleg dels camins de ferro

de Mallorca, col·laborà amb el Laboratori de Sistemes d'Informació Geogràfica de la UIB, fou becària en un projecte centrat en l'anàlisi de la situació de diferents Reserves de la Biosfera sota la direcció del biòleg Joan Rita i fundà la consultoria ambiental-territorial de curta vida, *L'Espai: Geografia, Ordenació del Territori, Medi Ambient i Comunicació*.

Després vendrien els cursos de doctorat a la Universitat de les Illes Balears, el treball com a professora associada del Departament de Ciències de la Terra i els projectes del Grup d'Investigació sobre Territori i Sostenibilitat en el marc del qual destacaria com a Secretària de les Jornades de Geografia Urbana de l'Associació de Geògrafs Espanyols, AGE. De més a més participà activament en el Grup d'Ecologia Política del GOB, la Societat Geogràfica de les Illes Balears i en vàries entitats pollencines.

Els darrers anys, Alícia, després d'haver seguit uns cursos impartits pel prestigiós David Harvey –un dels referents internacionals de la Geografia contemporània– s'incorporà al Departament de Geografia de la Universitat de Lund (Suècia) on es trobava desenvolupant els seus estudis de doctorat i exercia de docent.

Alícia Bauzà, fou una naturalista particular perquè la seva mirada condicionada per la seva formació geogràfica se centrà en la interrelació home-medi. Després d'un primer estudi sobre la dinàmica de la platja de Cala Millor amb Jaume Servera i Antoni Rodríguez-Perea del Departament de Ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears, començà a bastir un projecte de tesi doctoral que seguint l'estela del nostre President d'Honor, Joan Cuerda, pretenia actualitzar el catàleg de platges fòssils quaternàries de les Balears. Tanmateix, restà cridada a d'altres afers i la tesi no arribaria a quallar... De fet passà de la geomorfologia litoral a la gestió ambiental, on després de treballar amb el botànic Joan Rita en una anàlisi de les Reserves de la Biosfera insulars, retornaria als lligams societat–territori–medi ambient en un perfil de geògrafa més tost clàssic. D'un breu tast de l'ús públic dels espais naturals –del que ja anava tocada des del darrer any de carrera i unes publicacions relatives a la comarca de Lluc–, fins arribar a la seva darrera dèria, on des d'una perspectiva de geografia radical o compromesa, abordaria els lligams entre sostenibilitat i configuració territorial, tot posant l'èmfasi en el paper de les grans infraestructures (i.e. els grans projectes de mobilitat i la sostenibilitat).

La partida d'Alícia, tot just a tocar els 36 anys, sega la trajectòria d'una mirada geogràfica amb un rerefons naturalista i amb un compromís amb la conservació i la sostenibilitat ben sentides i actives. Aquells que tenguèrem l'oportunitat de tractar-la i gaudir de la seva amistat i consideració, recordam el seu tarannà afable, la seva curiositat i capacitat de gestió o l'elevat nombre d'idiomes que emprava com si fossin la seva llengua materna, o el rigor amb què abordava el seus treballs i curiositat que la duien a sovintejar publicacions i treballs que abraçaven de la filosofia o la teoria social, als estudis de biogeografia o de geoquímica.

Ens queda la seva breu però prometedora obra i el record del seu tarannà i la seva rialla burleta acompanyada d'aquell dolç accent moller.

Lluís Gómez-Pujol
ICTS SOCIB, Sistema d'Observació i Predicció Costanera de les Illes Balears
Parc Bit, Ed. Naorte, Cra. Valldemossa km 7.4
07121 Palma (Illes Balears)

Algunes referències bibliogràfiques per ordre cronològic:

Cox, J. R., Garcies Gomila, Do., Sampaio, H., **Bauzá van Slingerlandt, A.**, Alemany Morell, G. 2000. Uso público en el parque natural de Mondragó (Mallorca): régimen jurídico, análisis de la oferta y la demanda y propuestas de actuación. A: Pumares Fernández, Pablo, Asensio Hita, María de los Angeles, Fernández Gutiérrez, Fernando (coord.). *Turismo y transformaciones urbanas en el siglo XXI: 149-162*. Universidad de Almeria, Almería.

Balaguer, P., **Bauzà,A.**, Gómez-Pujol, L., Clar, B., Colom, A., Mateu, J., Mateu, S., Pedrerol, A., Pomar, P., Roig, F. X., Villalonga, M. 2001. Los usos recreativos de la comarca de Lluc: caracterización socio-espacial de los usuarios de los espacios formales de ocio al aire libre. A: Blázquez, M., Cors, M., González, J.M. i Seguí, M. (eds.). *Geografía y territorio. El papel del geógrafo en la escala local: 203-210*. Universitat de les Illes Balears, Palma.

Bauzà, A., Rita, J. 2005. Local participation for sustainability: The Minorca Biosphere Reserve (Balearic Islands – Spain). A: Ostim G. i Pellizzoni, L. (eds.). *Local Institution Building for the Environment. Perspectives from East and West*: 1-22. Instituto di Sociologia Internazionale di Gorizia, Gorizia.

Bauzà, A. 2005. *Les reserves de biosfera insulars (RBI): Conciliar conservació i explotació dels recursos naturals a les illes*. Memòria d'Investigació del Doctorat en Geografia. Palma: Universitat de les Illes Balears, Departament de Ciències de la Terra.

Rita, J. i **Bauzà, A.** 2005. Les reserves de biosfera insulars (RBI). A: Vidal, J. M. i Comas, E. (eds.). *Jornades sobre els 10 anys de la reserva de la biosfera de Menorca*: 242-253. Institut Menorquí d'Estudis, Maó.

Bauzà van Slingerlandt, A. 2010. Planificació territorial insular a les Illes Balears: sostenibilitat forta o dèbil?. A: Mayol, J., Muntaner, Ll., i Rullan, O. (eds). *Homenatge a Bartomeu Barceló i Pons, geògraf*: 355-369. Lleonard Muntaner, Palma.

Murray Mas, I. (coord.), Amengual Morro, C., Artigues i Bonet, A.A., **Bauzá van Slingerland, A**., Blázquez Salom, M., Buades Beltran, J., Canals Bestard, J., Ginard Bosch, X., González Pérez, J.M., Martínez Taberner, A., Mozo Fornari, I., Pons Buades, G., Pons Esteve, A., Ramis Sastre, M.M., Rodríguez Perea, A., Rullan Salamanca, O., Vidal Rigo, M., Vives Miró, S., van Walre Ortiz, N. 2010. *Els indicadors de sostenibilitat socioecològica de les Illes Balears (2003-2008)*. Universitat de les Illes Balears, Palma.